

ผลการใช้การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความใฝ่เรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*

The Effects of the 7E Learning Cycle on Academic Achievement and the Desire to Learn Social Studies by Matthayom Sueksa Five Students

จุฑามาศ หนูน้อย (Jutamas Noonui)**

กานต์รวี บุษยานนท์ (Kanrawee Busayanon)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความใฝ่เรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมทรธรรณพาราม แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 47 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น จำนวน 22 คน และกลุ่มควบคุม คือ นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบวัดความใฝ่เรียนรู้ 5) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น ซึ่งใช้ระยะเวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ รวม 16 คาบเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

This article is part of the study for the Degree Master of Education Program in Teaching Social Studies, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University.

** นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ดร. กานต์รวี บุษยานนท์, ดร.กิตติศักดิ์ ลักษณะ และ รศ. สุจิตรา ภักดีสงคราม

Graduate student, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education. Thesis Advisor Dr. Kanrawee Busayanon, Dr. Kittisak Laksana and Assoc. Prof. Sujittra Pakdeesongkram.

3. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น มีความใฝ่เรียนรู้วิชาสังคมศึกษา สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ความพึงพอใจของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น/ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ ความใฝ่เรียนรู้วิชาสังคมศึกษา

Abstract

In this thesis, the researcher studies the effects of the 7E Learning Cycle on academic achievement and the desire to learn social studies by selected Matthayom Sueksa Five students. The sample population consisted of 47 Matthayom Sueksa Five students at Mahannaparam School, Chim Phi subdistrict, Taling Chan district, Bangkok Metropolis studying in the first semester of the academic year 2016. The students were divided into an experimental group of 22 students studying by using the 7E Learning Cycle and the control group of 25 students studying through utilizing traditional methods.

The research instruments consisted of (1) 7E Learning Cycle lesson plans; (2) lesson plans for traditional methods; (3) an academic achievement test; (4) a test of the desire to learn; and (5) a test used to measure student satisfaction with the 7E Learning Cycle. The experimental period ran for six weeks and constituted a total of sixteen learning sessions. Using techniques of descriptive statistics, the researcher analyzed the data collected in terms of mean (\bar{X}) and standard deviation (S.D). A *t* test technique was also employed by the researcher.

Findings are as follows:

1. The students taught by traditional methods exhibited academic achievement in social studies after the completion of the study at a higher level than prior to its commencement at the statistically significant level of .05.

2. The students studying by means of the 7E Learning Cycle evinced academic achievement in social studies after the completion of the study at a higher level than prior to its commencement at the statistically significant level of .05.

3. The students taught by means of the 7E Learning Cycle displayed academic achievement in social studies at a higher level than those taught through traditional methods at the statistically significant level of .05.

4. The students taught by means of the 7E Learning Cycle manifested desire to learn social studies at a higher level than those taught through traditional methods at the statistically significant level of .05.

5. Student satisfaction with the 7E Learning Cycle was found to be expressed at the highest level.

Keywords: 7E Learning Cycle/ Academic Achievement/ Desire to Learn Social Studies

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วอันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยี เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมทุกสาขาอาชีพ ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการใช้ชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนในศตวรรษที่ 21 มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะจำเป็นต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ดังกล่าว (วารจนา ทองนพคุณ, 2557:5)

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 ไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ปฏิรูปการศึกษาให้มีการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยมีจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมาย โดยมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นพลเมือง รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ความไม่เฝือเรียนรู้อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

ผลจากการรายงานการจัดการศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 พบว่าคุณภาพการจัดการศึกษาของเด็กวัยเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลัก ของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการทดสอบของสถาบันทดสอบแห่งชาติ (Ordinary National Educational Test--O-NET) ในวิชาสังคมศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50.00 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555:6) และพบว่า กลุ่มวัยเด็กมีระดับเขาว์ปัญญามีค่าเฉลี่ยลดลงจาก 91 เป็น 88 ในช่วงปี พ.ศ. 2540-2552 (องค์การอนามัยโลก กำหนดไว้ที่ 90-110) เด็กอายุ 0-5 ปีที่มีพัฒนาการสมวัยมีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 72.00 เหลือเพียงร้อยละ 67.00 ส่วนเด็กวัยเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าร้อยละ 50.00 และมาตรฐานความสามารถ

ของผู้เรียนในเรื่องการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณ์ญาณ และคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างต่ำ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ-เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555:39)

เมื่อพิจารณาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test--O-NET) ของโรงเรียนมทรธพาราม ในวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2558 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 37.26 ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 50.00 อีกทั้งในการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบสาม เมื่อวันที่ 4-6 มกราคม 2556 ในมาตรฐานที่ 1 มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 5 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ คะแนนที่ได้ 10.07 (รายงานประจำปี โรงเรียนมทรธพาราม ปีการศึกษา 2558, 2559) ซึ่งโรงเรียนได้มีการวางแผนที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ตลอดจนทักษะที่จำเป็นเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาคุณลักษณะความใฝ่เรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งจะสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ ซึ่งโรงเรียนได้มีแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และส่งเสริมทักษะกระบวนการทำงานของผู้เรียน ปลูกฝังให้มีความใฝ่เรียนรู้ รักการเรียนรู้ รักการอ่าน มีความรับผิดชอบ ชยัน อดทน มุ่งมั่นตั้งใจศึกษาหาความรู้ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ ให้เป็นคนดี มีความรู้ ตามมาตรฐานการศึกษา มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และสามารถดำรงตนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บนความเป็นสากล (แผนพัฒนาโรงเรียนมทรธพาราม, 2559)

การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น มีความสอดคล้องและสามารถนำมาจัดการเรียนการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษาได้ เนื่องจากเป็นการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะที่เน้นกระบวนการคิดอย่างต่อเนื่องกัน โดยเริ่มจากการตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียน ต่อมาสร้างความสนใจแล้วต่อยอดด้วยขั้นสำรวจและค้นหา จากนั้นขั้นอธิบาย และลงข้อสรุป ต่อด้วยขั้นขยายความรู้ และขั้นประเมินผล นำไปสู่ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Eisenkraft, 2003:57-59) การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น จึงช่วยส่งเสริมพฤติกรรมความใฝ่เรียนรู้ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ดังงานวิจัยของ ชัยญญณ์ภูริ เอี่ยมเผ่าจีน (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง โครงสร้างบทบาท สิทธิ หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7E ผลการวิจัยพบว่าผลการเรียนรู้ เรื่อง โครงสร้างบทบาท สิทธิ หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7E สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาคุณลักษณะความใฝ่เรียนรู้ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน พฤติกรรมความใฝ่เรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพในวิชาสังคมและวิชาต่าง ๆ ได้ และถ้าหากบุคคลใดไม่มีความใฝ่เรียนรู้ก็จะรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองให้เข้ากับกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ยากในยุคโลกาภิวัตน์ เพราะเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การรับรู้อย่างเดียวยังไม่เพียงพอ ต้องรับรู้แล้วต้องเรียนรู้ที่จะวิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะและประเมินค่าของข้อมูลข่าวสารให้ถูกต้องก่อนนำไปใช้ประโยชน์ ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการ

เรียนรู้ 7 ชั้น ที่เน้นการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ ได้ฝึกกระบวนการคิดอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพในอนาคตได้ ปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ส 32103 (ภูมิศาสตร์) เรื่อง สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะช่วยให้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีการพัฒนาที่ดียิ่งขึ้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความใฝ่เรียนรู้ รักและเห็นคุณค่าของการเรียนวิชาสังคมศึกษา และเห็นว่าวิชาสังคมศึกษาเป็นเรื่องใกล้ตัวที่สามารถนำมาใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความใฝ่เรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการรู้แบบปกติ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนมทรนพาราม แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานครจำนวน 5 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 99 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมทรนพาราม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2 ห้องเรียน ได้จากวิธีการสุ่ม โดยการสุ่มกลุ่ม (cluster random sampling) ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม แล้วจับสลากแยกเป็นกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวนนักเรียนทั้งหมด 22 คน เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น และกลุ่มควบคุม คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 จำนวนนักเรียนทั้งหมด 25 คน เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น เรื่อง สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 4 แผน ซึ่งผ่านการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบประมาณค่า (Rating Scale) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.55) โดยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น ประกอบด้วย 7 ขั้นตอนดังนี้ (Eisenkraft, 2003:57-59) 1) ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม (Elicit) 2) ขั้นสร้างความสนใจ (Engage) 3) ขั้นสำรวจและค้นหา (Explore) 4) ขั้นอธิบาย (Explain) 5) ขั้นขยายความรู้ (Elaborate) 6) ขั้นประเมินผล (Evaluate) และ 7) ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Extend)

2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เรื่อง สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 4 แผน ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบประมาณค่า (Rating Scale) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.71)

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ และประเมินความถูกต้องโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 มีค่าเฉลี่ยรวม 0.93 และนำไปหาคุณภาพของแบบทดสอบโดยตรวจสอบหาค่าความยากง่าย (Difficulty) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) อยู่ระหว่าง 0.20 – 1.00 แล้วจึงหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการตรวจสอบผลการวัดที่สม่ำเสมอและคงที่ใช้วิธีการของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน จากสูตร (KR-20) ซึ่งผลการวิเคราะห์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

4. แบบวัดพฤติกรรมความใฝ่เรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งผ่านการตรวจสอบโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างองค์ประกอบของทักษะความใฝ่เรียนรู้ และข้อความที่ใช้ในการประเมิน โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 และมีค่าเฉลี่ยรวม 0.97

5. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับซึ่งผ่านการตรวจสอบโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างองค์ประกอบของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น และข้อความที่ใช้ในการประเมิน โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 และมีค่าเฉลี่ยรวม 0.96

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแผนการวิจัยแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำการสุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งมีทั้งหมด 5 ห้อง ได้มาจากการสุ่มกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม แล้วจับสลากแยกเป็นกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวนนักเรียนทั้งหมด 22 คน เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น และกลุ่มควบคุม คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 จำนวนนักเรียนทั้งหมด 25 คน เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา สารระงูมิศาสตร์ เรื่อง สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียน ซึ่งรูปแบบของแบบทดสอบเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

3. ดำเนินการสอนตามที่กำหนดไว้ คือ

กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยทำการสอนด้วยตนเอง ซึ่งจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ระยะเวลาที่ใช้จัดการเรียนรู้ เป็นระยะเวลา 16 คาบเรียน

กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยทำการสอนด้วยตนเอง ซึ่งจัดการเรียนรู้แบบปกติ ระยะเวลาที่ใช้จัดการเรียนรู้ เป็นระยะเวลา 16 คาบเรียน

4. ผู้วิจัยนำแบบวัดพฤติกรรมความใฝ่เรียนรู้ ไปให้นักเรียนประเมินวัดพฤติกรรมความใฝ่เรียนรู้ ของนักเรียนในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

5. ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนด (Posttest)

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ไปสอบถามกับกลุ่มทดลอง

7. ตรวจสอบผลจากเครื่องมือต่างๆ แล้วนำมาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of item Objective Congruence)

2.2 การหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR 20)

2.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมความใฝ่เรียนรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และพฤติกรรมความใฝ่เรียนรู้ ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม คือ สถิติทดสอบ t-test แบบ Independent Samples

3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม คือ สถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent Samples

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาผลการใช้การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความใฝ่เรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

กลุ่มควบคุม	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	25	21.56	3.20	-23.399*	.000
หลังเรียน	25	31.48	2.99		

*p < .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติหลังการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 31.48$, S.D. = 2.99) มีคะแนนที่สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 21.56$, S.D. = 3.20) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น

กลุ่มทดลอง	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	22	22.73	4.26	-26.377*	.000
หลังเรียน	22	35.86	2.44		

*p < .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น หลังการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 35.86$, S.D. = 2.44) มีคะแนนที่สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 22.73$, S.D. = 4.26) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	22	35.86	2.44	5.465*	.000
กลุ่มควบคุม	25	31.48	2.99		

*p < .05

จากตาราง 3 พบว่า คะแนนของผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังการจัดการเรียนรู้ ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น (\bar{X} = 35.86, S.D. = 2.44) สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ (\bar{X} = 31.48, S.D. = 2.99) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

4. ผลการเปรียบเทียบความใฝ่เรียนรู้วิชาสังคมศึกษารายด้าน ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความใฝ่เรียนรู้วิชาสังคมศึกษารายด้าน ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	22	4.50	0.65	9.499*	.000
กลุ่มควบคุม	25	3.54	0.97		

*p < .05

จากตารางที่ 4 พบว่าเมื่อเปรียบเทียบความใฝ่เรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น (\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.65) มีคะแนนความใฝ่เรียนรู้วิชาสังคมศึกษา สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ (\bar{X} = 3.54, S.D. = 0.97) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

5. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น แสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.65	0.61	มากที่สุด
ด้านบรรยากาศในห้องเรียน	4.77	0.60	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้	4.45	0.65	มาก
รวมทั้งหมด	4.62	0.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.60) ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.61) และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.65) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการใช้การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความใฝ่เรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง โดยใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมเพื่อสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเอง และสอดคล้องกับแนวคิดของ Eisenkraft (2003:57-59) ว่าด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น ที่เริ่มจากการทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน นักเรียนจะต้องเรียนรู้อะไรก่อนที่จะเรียนในเนื้อหาอื่น ๆ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย นอกจากนี้ยังเน้นให้นักเรียนนำความรู้ ความสามารถไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น ประกอบด้วย 1) ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม (Elicit) 2) ขั้นเร้าความสนใจ (Engage) 3) การสำรวจและค้นหา (Explore) 4) ขั้นอธิบาย (Explain) 5) ขั้นขยายความรู้ (Elaborate) 6) ขั้นประเมินผล (Evaluate) และ 7) ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Extend) ซึ่งสอดคล้องกับ ลัดดาวัลย์ จิมอาษา (2554) ได้ศึกษาการศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น สารที่ 2 หน้าทีพลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 14 คน คิดเป็นร้อยละ 82.35 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 75 และมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 31.94 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.85 สอดคล้องกับ พิมพ์พร สืบบุก (2555) ทำการวิจัย เรื่อง ผลการใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ 7E ที่มีต่อการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องกฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนฉิมพลี ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องกฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ 7E หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ชัญญุณัฐ เอี่ยมเผ่าจีน (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง โครงสร้างบทบาท สิทธิ หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7E พบว่าผลการเรียนรู้ เรื่อง โครงสร้างบทบาท สิทธิ หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7E สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และ (Sommer, 2005) ได้ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น ในการจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม เรื่อง พิษชายฝั่งของรัฐหลุยส์เซียน่า สำหรับนักเรียนมัธยมต้น พบว่าผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากเหตุผลดังกล่าว สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น มีความใฝ่เรียนรู้วิชาสังคมศึกษา สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เป็นทฤษฎีที่เปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน (Eisenkraft ,2003:57-59) สอดคล้องกับกรองกาญจน์ วิไลศร (2559:420) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับการใช้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง อาหารและการดำรงชีวิต ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียน เรื่อง อาหารและการดำรงชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับการใช้แผนผังมโนทัศน์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ดาราวรรณ เดชฉกรรจ์ (2560:427) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้และทักษะการแสวงหาความรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ พบว่าทักษะการแสวงหาความรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่เรียนรู้ คือ นักเรียนที่แสดงออกถึงความกระตือรือร้น ความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน ซึ่งแบ่งความใฝ่เรียนรู้ออกเป็น 2 ด้าน คือ

1) พฤติกรรมด้านการเรียน คือการตั้งใจเรียนในชั้นเรียน ซักถามครูเมื่อสงสัยหรือไม่เข้าใจ บทเรียน มีสมาธิในการเรียน ตอบคำถามที่ครูถามได้ ทำการบ้านส่งครู แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนเพิ่มเติม เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ สวนป่าโรงเรียน

2) พฤติกรรมในชีวิตประจำวัน คือ การแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน เพิ่มเติมจากความรู้ภายในโรงเรียน ด้วยตนเอง เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร อินเทอร์เน็ต โซเชียลมีเดีย และสื่ออื่น ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นการคิดหาข้อมูล ความรู้ นอกเหนือจากสิ่งที่มองเห็น นำไปสู่ความสนใจการแก้ปัญหา จนได้องค์ความรู้ต่าง ๆ ขึ้นมา นักเรียนสามารถนำความใฝ่เรียนรู้ไปใช้ตั้งแต่ขั้นแรกของการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น คือ 1) ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม (Elicit) 2) ขั้นสร้างความสนใจ (Engage) 3) การสำรวจและค้นหา (Explore) 4) ขั้นอธิบาย (Explain) 5) ขั้นขยายความรู้ (Elaborate) 6) ขั้นประเมินผล (Evaluate)และ 7) ขั้นนำความรู้ไปใช้ (Extend) ซึ่งสอดคล้องกับ ปิลันญา วงศ์บุญ (2550) ได้ศึกษาคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่ในระดับสูง โดยมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านกล้าคิดริเริ่มสูงสุด รองลงมาได้แก่ ความอยากรู้ อยากเห็น ความมีเหตุผล ความเพียรพยายาม ความตั้งใจอย่างมีสติ และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามลำดับ สอดคล้องกับ ศิริวิมล ชูชีพวัฒนา (2556) ได้ศึกษาพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของ

โรงเรียนสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการไม่เรียนรู้ อยู่ในระดับมาก การเห็นคุณค่าในตัวเอง การส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้จากครู ลักษณะมุ่งอนาคต และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการไม่เรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี ได้ร้อยละ 60.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สอดคล้องกับ แอนดริว เจ มิลสัน (Andrew J Milson, 2002) ได้ทำการศึกษาการนำอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้จัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา โดยทดลองกับนักเรียนเกรด 6 เพื่อหาลักษณะของความไม่เรียนรู้ในการใช้อินเทอร์เน็ต ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการรับรู้คุณค่าและแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตมากขึ้น นักเรียนสามารถวางแผนเพื่อรวบรวมข้อมูล ครูเป็นผู้ชี้แนะให้นักเรียนสร้างความไม่เรียนรู้ในการใช้อินเทอร์เน็ตได้ ระดับความสามารถของนักเรียนในการค้นหาความรู้ การเข้าถึงและรับรู้คุณค่าของการแสวงหาความรู้ ของนักเรียนแต่ละคนต่างกัน จากเหตุผลดังกล่าว สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น ช่วยพัฒนาความไม่เรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้สูงขึ้น

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความพึงพอใจรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง โดยใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมเพื่อสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับลัดดาวัลย์ จิมอาษา (2554) ได้ศึกษาการศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น สารที่ 2 หน้าทีพลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียน โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) และสอดคล้องกับ ชัญญณัฐ เอี่ยมเผ่าจีน (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องโครงสร้างบทบาท สิทธิหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7E พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7E อยู่ในระดับความเห็นด้วยมาก จากเหตุผลดังกล่าว สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อวิชาสังคมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

การศึกษารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น และความไม่เรียนรู้วิชาสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยสรุปข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 จากการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น ควรยืดหยุ่นในการใช้เวลา โดยเฉพาะกิจกรรมโครงงาน ซึ่งต้องใช้เวลามาก แต่ครูต้องควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้ เพื่อให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพ

1.2 จากการวิจัยพบว่า ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม ควรมีการเสริมแรง กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจกิจกรรมต่าง ๆ เพราะจะทำให้ให้นักเรียนกลุ่มอ่อนหันเหความสนใจไปกับสิ่งแวดล้อมอื่นได้เพราะการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ใช้เวลานานในแต่ละขั้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น กับความใฝ่เรียนรู้ในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาอื่น ๆ เช่น ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม เศรษฐศาสตร์ หรือในรายวิชาอื่น ๆ เช่น วิชาภาษาไทย ศิลปะ ภาษาต่างประเทศ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สุขศึกษาและพลศึกษา และในระดับชั้นอื่น ๆ

2.2. ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น กับตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ความสามารถในการคิดสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดอภิमान เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรองกาญจน์ วิลัยศร. (2559). “ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น (7E) ร่วมกับการใช้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง อาหารและการดำรงชีวิต ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.” Veridian E-Journal, Silpakorn University 9,2 (พฤษภาคม – สิงหาคม):407-423
- ชัยบุญญ์ เอี่ยมเผ่าจีน. (2556). การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง โครงสร้างบทบาท สิทธิ หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7E. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดารารวรรณ เดชกรรจ. (2560) “การพัฒนาผลการเรียนรู้และทักษะการแสวงหาความรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้.” Veridian E-Journal, Silpakorn University 10,2 (พฤษภาคม – สิงหาคม):409-436
- ปิตัญญา วงศ์บุญ. (2550). การศึกษาคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมพ์แพร สืบบุก. (2555). ผลการใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ 7E ที่มีต่อการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องกฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนฉิมพลี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โรงเรียนมหารณพาราม. (2559). รายงานประจำปี โรงเรียนมหารณพาราม ปีการศึกษา 2558. กรุงเทพฯ: มหารณพาราม.
- โรงเรียนมหารณพาราม. (2559). เอกสารกลุ่มบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: มหารณพาราม.
- ลัดดาวลย์ จิมอาษา. (2554). การศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น สารที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วรางคณา ทองนพคุณ. (2557). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทายในอนาคต 21st Century Skills: The Challenges Ahead. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ศิริวิมล ชูชีพพัฒนา. (2556). พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 – 2559: กรุงเทพฯ: สหมิตรพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ.2555 – 2559. ค้นเมื่อ 11 เมษายน 2559, จาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/index.php? Key=news20>.

ภาษาต่างประเทศ

Eisenkraft, Arthur. (2003, September). Expanding the 5E Model: A Proposed 7E Model Emphasizes Transferring Learning and the Importance of Eliciting Prior Understanding. *The Science Teacher*, 70(6), 56-59.

Milson, Andrew, Andrew J. (2002). The Internet and inquiry learning : integrating medium and method in a sixth grade social studies classroom.

Rachel L. Somers. (2005, May). Putting down roots in environmental literacy : a study of Middle School students' participation in Louisiana sea Grant's coastal at roots project. B.S. University of Miami.